
Mediebilden av Sverige

Rapportering om Sverige i internationella nyhetsmedier

November 2022

Svenska institutet (SI) är en myndighet med uppdrag att skapa intresse och förtroende för Sverige utomlands. Vi arbetar med Sverigefrämjande, samarbete i Östersjöregionen och global utveckling.

SI. Svenska
institutet

Innehåll

Mediebilden av Sverige.....	1
Rapportering om Sverige i internationella nyhetsmedier.....	1
Sverige i internationella nyhetsmedier.....	3
Nyhetsrapporteringen november 2022.....	3
USA och Storbritannien.....	5
Nyhetsrapporteringen i USA.....	5
Nyhetsrapporteringen i Storbritannien.....	6
Norge, Danmark och Finland.....	8
Nyhetsrapporteringen i Norge.....	8
Nyhetsrapporteringen i Danmark.....	8
Nyhetsrapporteringen i Finland.....	9
Tyskland.....	11
Nyhetsrapporteringen i Tyskland.....	11
Frankrike.....	13
Nyhetsrapporteringen i Frankrike.....	13
Ryssland.....	14
Nyhetsrapporteringen i ryskspråkiga medier.....	14
Nyhetsrapporteringen i engelskspråkiga ryska medier.....	16
Bilaga. Metod och förteckning över källor per språk/land.....	18

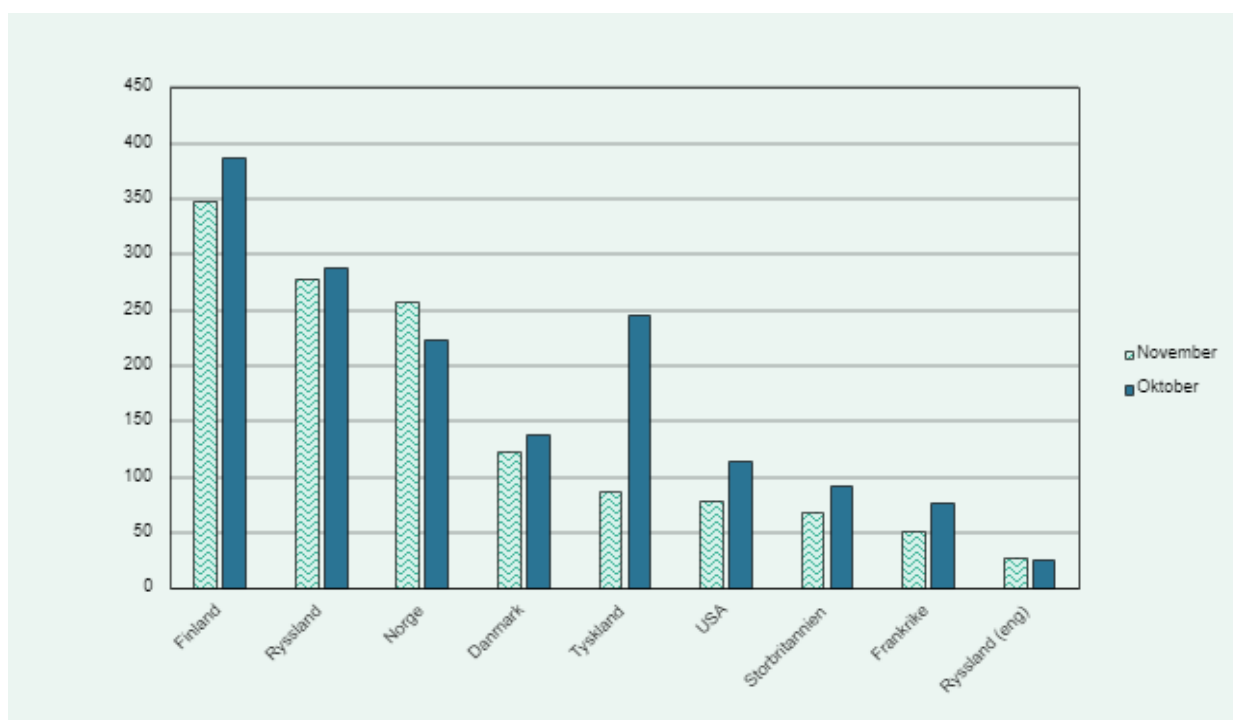
Sverige i internationella nyhetsmedier

Svenska institutet (SI) har uppgiften att följa och analysera bilden av Sverige i andra länder. Det som brukar kallas Sverigebilden är en bild, eller flera bilder, sammansatta av en stor mängd associationer som människor i andra länder förknippar med Sverige. Människors uppfattningar bygger i sin tur främst på direkta upplevelser av Sverige genom exempelvis affärsrelationer eller vistelser i Sverige, men även på andra intryck från till exempel vänner, familj, kultur, nyheter eller sociala medier.

Bilden av Sverige hos en allmänhet i andra länder, och den bild av Sverige som framträder i den internationella nyhetsrapporteringen, är inte alltid samstämmiga. Nyhetsmedia följer en logik för nyhetsvärde och aktualitet, medan uppfattningen hos en allmänhet byggs över tid och förändras mycket långsamt.

SI publicerar månadsrapporter som syftar till att ge en aktuell bild av medierapporteringen om Sverige i ett urval av länder: USA, Storbritannien, Ryssland, Tyskland, Frankrike, Danmark, Norge och Finland. Rapporten bygger på nyhetsrapporteringen i ett urval av nyhetsmedier (se bilaga) samt de mest delade artiklarna oavsett nyhetsmedia i respektive land.

Nyhetsrapporteringen november 2022

Figur 1: Antal artiklar publicerade om Sverige under perioderna 1–31 oktober till 1-30 november i de nyhetsmedier som SI följer, där Sverige nämns i rubrik eller ingress.

Under november var rapporteringen om Sverige mindre omfattande än under föregående månad i alla länder förutom Norge. Mest rapporterades det om Sverige i Finland, följt av Ryssland, vilket var fallet även under oktober.

Alla länder fortsatte att rapportera om processen kring Sveriges Natoansökan. I några länder, däribland Ryssland, Tyskland och Finland, är ämnet framträdande. Rapporteringen är huvudsakligen redogörande för händelseförloppet och huvudspåret är Turkiets fortsatta krav på Sverige för att landet ska godkänna Sveriges ansökan. Sammantaget framträder en bild av att Sverige tar steg mot ett Nato-medlemskap, men att Turkiet fortsatt inte anser att landets krav på Sverige är uppfyllda. Rapporteringen tar främst upp möten som ägt mellan svenska och turkiska företrädare samt officiella uttalanden från länderna. Att statsminister Ulf Kristersson sagt att Sverige ska göra mer för att bekämpa terrorism får utrymme i rapporteringen, liksom utrikesminister Tobias Billströms uttalande om att det finns nära band mellan PKK och YPG samt PYD. Turkiets utrikesminister Cavusoglu citeras kring att han uppfattar den nya regeringen som mer beslutsam, men anser det behövs konkreta steg från Sveriges sida. Internationella nyhetsmedier rapporterar även om att Riksdagen röstat igenom lagändringar för att bekämpa terrorism och spioneri. Förslagen uppges ha tagits emot positivt från turkisk sida, men fått en del inhemsk kritik. I en del länder uppges Sverige genom bland annat lagändringarna ha gått Turkiet till mötes i syfte att komma närmare ett Nato-medlemskap.

Det rapporteras i samtliga länder dels om att två bröder med iranskt ursprung står åtalade för spioneri i Sverige dels om att ett par med rysk bakgrund gripits misstänkta för spioneri. Rapporteringen är huvudsakligen redogörande för händelseförloppet. Det förekommer enstaka analyser som sätter ljuset på hur den ryska underrättelsetjänsten rekryterar. En slutsats är att Europa idag är mer sårbart än tidigare, med tanke på att andelen utrikes födda har ökat över tid.

Rapportering om Nord Stream är ett framträdande ämne och det framgår att den svenska utredningen pekar mot medvetet sabotage mot gasledningarna. Sveriges samarbete med andra länder uppges fungera väl, men i övrigt är inte fokus på Sverige.

Såväl miljö och klimat som inrikespolitik är små teman i rapporteringen om Sverige. De flesta länder lyfter dock att Greta Thunberg och 600 andra klimataktivister stämmer svenska staten. I exempelvis Frankrike rapporteras om den nya svenska regeringens politiska inriktning och det lyfts att det förekommer inhemsk kritik mot regeringens klimatpolitik.

Rapportering på kring ekonomi och näringsliv respektive energifrågor får en del utrymme i USA och Finland, men utgör i övrigt en mycket liten andel av rapporteringen om Sverige. Amerikanska nyhetsmedier fokuserar på utvecklingen av svensk ekonomi, medan finska medier jämför utvecklingen i Finland och Sverige och uppger att den finska ekonomin går sämre.

USA och Storbritannien

Nyhetsrapporteringen i USA

- Under november har rapporteringen om Sverige berört i huvudsak tre teman: brottslighet, som utgjorde knappt 30 procent av rapporteringen, samt militära- och försvarsfrågor respektive ekonomi och näringsliv, som vardera utgjorde ungefär en femtedel av rapporteringen. På temat brottslighet var fokus dels på sabotaget av Nord Stream, där det lyfts att utredningsresultat pekar på ett medvetet sabotage (t ex *Bloomberg*, *Washington Post*, *CNN*, *AP*), dels på att åtal har väckts mot två svenska medborgare misstänkta för spioneri och att två andra personer häktats för misstänkt spioneri mot Sverige och USA. Rapporteringen på temat militär- och försvarsfrågor handlar fortsatt om Sveriges ansökan till Nato, medan rapporteringen på temat ekonomi och näringsliv har fokus på utvecklingen i svensk ekonomi. Nämnade teman förekommer också bland månadens mest delade publiceringar. Ungefär en tiondel av rapporteringen har berört klimat och miljö och handlar dels om en aktion kopplad till klimatmötet COP 27, dels om den stämningsansökan som lämnats in mot svenska staten för bristande klimatpolitik.
- Ett par analyserande artiklar om **inriktningen i svensk politik** har publicerats. Den ena tar upp den nya regeringens inriktning inom utrikespolitiken (*Foreign Policy*) och den andra vad en ny politisk orientering kan komma att innebära för hur Sverige uppfattas framgent (*Sweden Is Rethinking What Makes It Great*, publicerad i både *Bloomberg* och *Washington Post*). Utvecklingen med avseende på olika aspekter av det svenska samhället adresseras: vad som uppges vara den svenska öppenheten och omfamnandet av globalisering, en stark välfärdsstat och ett företagervänligt samhälle tillsammans med en generös migrationspolitik som inte matchats av samhällets möjligheter att integrera de som kommit till Sverige. Kolumnisten Adrian Wooldrige menar: “*Today, Sweden needs to produce a new set of policies for the current, more modest, phase of globalization, one that drops the naïve talk of a borderless world and ethical foreign policy and recognizes, instead, both the irreducible importance of the nation-state and the limits of that state’s ability to solve all the world’s problems.*”
- Rapporteringen på **brottslighet** är huvudsakligen redogörande och återrapporterande och handlar om tre händelser: två fall av misstänkt spioneri mot Sverige och gasläckorna på Nord Stream. I rapporteringen om att två svenska medborgare med iransk bakgrund åtalas för spioneri för den ryska militära underrättelsetjänstens (GRU) räkning, uppges det misstänkta brottet kunna vara till stor skada för Sverige (*AP*, *Fox News*, *AP*). En analys i *Foreign Policy* sätter fokus på hur den ryska underrättelsetjänsten rekryterar. En slutsats är att det faktum att Europa idag har en större andel utrikesfödda invånare än för några decennier sedan ger främmande makt, exempelvis Ryssland och Kina, tillgång till en större pool att rekrytera från, samtidigt som dessa individer har den kulturella eller språkliga kunskap som behövs för att bedriva effektivt underrättelsearbete. Rapporteringen om att två personer med rysk bakgrund gripits i ett annat misstänkt spionärende förekommer i samband med gripandet och det framgår att polisen, Säpo och Försvarsmakten samarbetat kring insatsen (bl.a. *AP*, *Washington Post*).

- Rapporteringen på temat militära och försvarsfrågor handlar fortsatt om **Sveriges Natoansökan** och främst om de krav Turkiet ställer på Sverige för att godkänna Sverige som Natomedlem. Med hänvisning till turkiska källor uppges det vara osannolikt att Turkiet godkänner Sveriges ansökan under 2022 (*Bloomberg*) och troligen inte heller innan Turkiets parlamentsval nästa år. Det framgår också att Turkiets utrikesminister Mevlut Cavusoglu uttalat att Turkiet uppfattar att den nya regeringen är mer beslutsam att fullfölja avtalet mellan Sverige och Turkiet, men att Cavusoglu även anser att Sverige och Finland behöver göra mer för att Turkiet ska godkänna ländernas Natoansökningar (*Bloomberg*). Flera medier rapporterar om statsminister Ulf Kristerssons besök i Turkiet (bl.a. *AP*, *Washington Post*, *Bloomberg*) och den nya regeringen uppges hålla en hårdare linje mot PKK samt YPH och PYD (*AP*). Att regeringen kritiserar av den tidigare Socialdemokratiska regeringen genom tidigare justitieminister Morgan Johansson, liksom av kurder i Sverige och kurdiska företrädare, framkommer (*ibid*).
- Rapporteringen om Sverige på temat **ekonomi och näringsliv** handlar till stor del om hur svensk ekonomi utvecklas, däribland att antalet företagskonkurser är på den högsta nivån sedan innan pandemin (*Bloomberg*), om den negativa prisutvecklingen på bostadsmarknaden (*Bloomberg*, 7 nov och 24 nov) och ökade risker inom fastighetsbranschen (*Bloomberg*, 9 nov, 17 nov och 29 nov), samt att Riksbanken beslutat om ytterligare en höjning av styrräntan för att adressera inflationen i Sverige (*AP*).

Nyhetsrapporteringen i Storbritannien

- Under november utgjorde rapportering om militära och försvarsfrågor samt internationella relationer ungefär 15 procent av rapporteringen, som främst lyfte Sveriges Natoansökan. Temat brottslighet var större och utgjorde ungefär en tredjedel av rapporteringen. Utredningen kring gasläckorna på Nord Stream och två aktuella spionfall var i fokus. Mindre teman i rapporteringen var bland annat sport, miljö och klimat samt om kungahuset.
- Brittiska medier fortsätter att redogöra för processen kring **Sveriges Natoansökan**. Inslagen av analys är få, även om det finns undantag. Huvudspåret i rapporteringen är Turkiets fortsatta krav på Sverige att bekämpa vad som anses vara terrorism och utvisa personer som anses vara misstänkta, för att landet ska godkänna Natoansökan. I samband med statsminister Ulf Kristerssons möte med president Erdogan rapporterar *Financial Times* bland annat att Erdogan menar att det turkiska folket håller honom ansvarigt, när de ser terrorister på gatorna i Sverige och Finland. Turkiets utrikesminister Cavusoglu citeras kring att Turkiet uppfattar den nya regeringen som mer beslutsam, men att Turkiet vill se konkreta steg från Sveriges sida (*The Independent*). Statsminister Kristersson uttalanden om att Sverige ska göra betydligt mer för att bekämpa terrorism plockas upp och den nya regeringen uppges ha en hårdare linje mot PKK. Utrikesminister Tobias Billström citeras kring att det finns nära band mellan PKK och YPG samt PYD, ett uttalande som uppges ha fått kritik från bland annat Socialdemokraterna och kurder i Sverige (*The Independent*, *Financial Times*).
- Flera medier rapporterar på temat **brottslighet** redogörande om att två bröder med iransk bakgrund har åtalats för spioneri och om att ett par som kommer från Ryssland har gripits av samma skäl. Fallet med bröderna uppges vara ett av de allvarligaste spionerifallen i Sveriges historia (*The Independent*). *The Times* uppges i en längre analyserande artikel att gripandet av

paret har fördjupat en oro för att Sverige i samband med ett Nato-medlemskap skulle kunna vara en svag länk för Moskvas spionprogram.

- Temat **miljö och klimat** är mycket litet i rapporteringen om Sverige, men ett par medier rapporterar om att Greta Thunberg tillsammans med drygt 600 klimataktivister stämmer svenska staten för bristande klimatpolitik. Av rapporteringen framgår att Riksdagen 2017 beslutade att Sverige senast 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser och använda 100 % förnyelsebar energi (t ex *Daily Mail*, *The Independent*). På temat miljö och klimat rapporteras även om att en 72-årig svensk kvinna cyklat från Sverige till FN:s klimatkonferens COP27 i Sharm el-Sheikh, för att framföra budskapet: Stoppa klimatförändringarna. Från och med ankomsten uppges Dorothee Hildebrand ha blivit ett ”inslag” på mötet (*The Independent*).

Norge, Danmark och Finland

Nyhetsrapporteringen i Norge

- Fokus i den norska rapporteringen om Sverige under november var främst på olika typer av brottslighet samt på Sveriges Natoansökan. Särskilt mycket rapporterades det om två aktuella fall av misstänkt spioneri mot Sverige. Det rapporterades dels om de två bröder som åtalats (t ex *Dagsavisen*, *Aftenposten*), dels om det ryska par som gripits misstänkta för spioneri (t ex *Aftenposten*, *vg.no*). Rapporteringen är uteslutande saklig, följer händelseutvecklingen och beskriver bakgrunden för de olika fallen. Det noteras kort i en artikel att det finns experter som uttryckt oro för vad avslöjandena betyder för svensk underrättelseverksamhets anseende internationellt (*vg.no*).
- Sveriges Natoansökan har också fått stor uppmärksamhet. En stor del av rapporteringen tar upp kontakterna mellan Sverige och Turkiet och även ett uttalande från Natos generalsekreterare Jens Stoltenberg om att det är dags för Turkiet att släppa in Sverige i alliansen (*Dagbladet*, *TV2*, *Aftenposten*).
- Det rapporterades också på temat brottslighet. Jämfört med en del tidigare månader har rapporteringen inte berört gängrelaterad brottslighet i någon större utsträckning. Istället har det handlat om bland annat mordet på psykiatrisamordnaren Ann-Marie Wieselgren under Almedalsveckan och ett misstänkt mord i Vetlanda (t ex *Aftenposten*, *Aftenposten*). Även gasläckorna på Nord Stream berör temat brottslighet. Norska tidningar publicerade under månaden främst notiser om att svenska myndigheter säkrat spår av sprängämnen vid platsen för läckorna och att man därmed bekräftat att det rör sig om sabotage (*e24*, *NRK*).
- Temat miljö och klimat är litet, men det förekommer några artiklar på temat. Det uppmärksammas att unga klimataktivister, bland dem Greta Thunberg, lämnat in en stämningsansökan mot den svenska staten för att man inte når klimatmålen (t ex *Nettavisen*). En annan artikel tog upp att den svenska finansministern i en intervju sagt att Sverige riskerar att inte nå klimatmål (*NRK*).
- Ett fåtal artiklar tar upp nyheter på temat ekonomi och näringsliv. Rapporteringen har sakligt behandlat fallande bostadspriser, hög inflation och höjda räntor i Sverige (*vg.no*, *e24*, *NRK*).
- Det även har även rapporterats om Sveriges nya stödpaket till Ukraina, svensk upprustning och försvarsvilja samt svenskt kärnvapenmotstånd (*Dagbladet*, *abcnyheter*, *Dagsavisen*).

Nyhetsrapporteringen i Danmark

- Under november månad handlade merparten av rapporteringen om Sverige i danska nyhetsmedier om sport och brottslighet. Sport upptar ungefär en tredjedel av rapporteringen, som framförallt kretsar kring damernas handbolls-EM och herrarnas fotbolls VM, men också att det svenska fotbollsförbundet anses ha gjort en "kovending": från att ha stöttat FIFA-presidenten Gianni Infantino till att inte längre göra det (*Ekstrabladet*, *Sport* och *B.T.*). Brottslighet utgör ungefär en fjärdedel av rapporteringen och internationella relationer ca 15 procent. Mindre teman är klimat och miljö och inrikespolitik.
- På temat **brottslighet** tar en stor andel av rapporteringen upp fallet med ett par som misstänks för spioneri, där gripandet av paret fick mycket uppmärksamhet (t ex *DR*, *B.T.*, *Politiken* och

Ekstrabladet). DR kallar tillslaget ”*Et 'dask' i hovedet på russerne*” och framhåller att de nordeuropeiska underrättelsetjänsterna riktar in sig på ryskt spionage och rapporterar även om att Rysslands talesperson för landets utrikesministerium, Maria Zakharova, kallade gripandet av paret för ”*antirussisk hysteri*” (*DR*). Fallet med de två bröder som står åtalade för spioneri utgör en liten del av rapporteringen, som huvudsakligen är redogörande och bedöms ha en neutral tonalitet (t ex *B.T.*, *Jyllands-Posten* och *Ekstrabladet*).

- På temat brottslighet rapporteras även om att den svenska Åklagarmyndigheten bekräftat sabotage på **Nord Stream** efter att ha hittat rester av sprängmedel, också i detta fall är rapporteringen huvudsakligen redogörande och har en neutral tonalitet (bl.a. *Politiken*, *Ekstrabladet* och *Jyllands-Posten*). Jyllands-Posten uppger att det bland experter aldrig funnits någon tvekan om att det handlar om sabotage och att detta är kopplat till Rysslands anfällskrig i Ukraina.
- Kring rapporteringen om **Sveriges Natoansökan** och de delar av rapporteringen som berör Sveriges inställning till organisationer som PKK förekommer viss analys. Till exempel kommenterar den danska journalisten och Turkietexperter Martin Selsøe Sørensen den utmaning som Sverige står inför. Selsøe Sørensen konstaterar att den svenska regeringen inte kan besluta om utlämningar då Sveriges domstolar tar de besluten. Domstolarnas situation uppges dock inte vara enkel, då goda grunder för utlämning behöver vägas mot riskerna för personen att utlämnas till ett land som inte respekterar mänskliga rättigheter (*TV2*).
- En mindre del av rapporteringen rör **den nya regeringens klimat- och energipolitik**, bl.a. i samband med COP27. I rapporteringen lyfts att det förekommit en del kritik mot Sveriges nya riktning inom klimatpolitiken. *Information* uppger att ”På en månad har Sverige formøblet sin status som grönt foregangsland” och *Politiken* uppger att den nya regeringen fick skarp kritik på klimattoppmötet. Kritiken uppges vara kopplad till att Sverige inte gick med på förslaget om en klimatfond. *Politiken* skriver i en artikel med fokus på regeringens budget att den är ”*Kulsort*” och att den fått hård kritik av Världsnaturfonden och Naturvårdsverket, som befarar att Sverige får svårt att nå sina klimatmål.
- Inom temat **inrikespolitik** uppges Sverige ha antagit en kontroversiell grundlagsändring om spionage. Bl.a. lyfts att lagen varit föremål från kritik i Sverige i form av risk att begränsa yttrande- och pressfriheten samt skada demokratin (t ex *DR*, *Jyllands-Posten*).

Nyhetsrapporteringen i Finland

I den finska rapporteringen om Sverige har alla artiklar från de utvalda källorna kategoriserats efter teman, varefter ett urval av 23 artiklar om Sveriges ansökan om internationella relationer, försvar och brottslighet har valts ut och närlästs. Urvalet har bestått av längre artiklar med syftet att hitta ingående information om hur Sverige porträtteras.

- Internationella relationer och försvar är nära kopplade teman under november och utgör tillsammans mer än en tredjedel av rapporteringen. Nästan alla artiklar har berört Sveriges ansökan om Nato-medlemskap, där rapporteringen haft två perspektiv. Det första perspektivet handlar om Sveriges respektive Finlands process mot Nato-medlemskap. Finland uppges ha uppfyllt ställda villkor medan Sverige fortsatt har en bit kvar (*Yle*). I flera artiklar diskuteras

därför huruvida Finland av solidaritetsskäl, men med risk för den egna säkerheten, bör invänta Sveriges process. Å ena sidan framkommer i vissa medier att Finland bör vänta in Sverige, men det förekommer även kommentarer om att samarbetet med Finland inte är lika viktigt för Sverige som samarbetet med Sverige är för Finland. Bl.a. uppges att "Finland har ju alltid varit redo för det mest långtgående försvarssamarbetet med Sverige, men det har helt förståeligt nog inte varit lika attraktivt ur svensk synvinkel" (*Kaleva*). Å andra sidan menar andra medier att Finland inte bör vänta på Sverige. Återigen görs paralleller till medlemskapsprocessen till EU där Finland upplevde att Sverige inte väntade in Finland, och lyfter fram att det som hände under 1990-talet haft långtgående effekter: "[ä]ndå påverkade Sveriges själviska frigörelse under lång tid, till och med årtionden, relationerna mellan de två länderna" (*Helsingin Sanomat*).

- Det andra perspektivet i rapporteringen om Sveriges Natoansökan rör Sveriges förhållningssätt till Turkiets krav om utlämningar av vissa personer med påstådda kopplingar till organisationer som PKK. Finska politiker uttalar sig och menar att "Sverige låter sig utpressas" (*kauppalehti* och *Iltä-Sanomat*), och det beskrivs även som att "Sverige är fast beslutet att göra allt som står i dess makt för att få Turkiet att ändra inställning" (*Kauppalehti*). Sveriges ändrade hållning, som kopplas till regeringsskiftet, beskrivs utgöra ett tydligt budskap till Turkiet, men sakna praktisk betydelse (*Yle*).
- Brottslighet har utgjort en relativt stor andel av rapporteringen, 15 procent. Främst har den rört de två större fallen av spionage i Sverige för Rysslands räkning. I huvudsak är rapporteringen neutral och återrapporterar vad som hänt och bygger ofta på information från svenska media. Bl.a. beskrivs de två brödernas misstänkta spionage som "historiskt allvarligt" (*Helsingin Sanomat*) och det framgår att Sverige vidtar höjda säkerhetsåtgärder kring rättegången för att förhindra avlyssning (*HBL* och *Savon Sanomat*). Att det ryska spionmisstänkta paret greps på ett "spektakulärt sätt", samt att misstankarna offentliggjorts, anses visa på en vilja att skicka en signal österut (*Yle*). Misstankarna om spionage i Sverige, och även i Norge, utgör även grunden för en del artiklar om huruvida liknande aktiviteter förekommer i Finland (*Kaleva* och *yle*).
- I ett mindre antal artiklar jämförs fortsatt situationen vad gäller gängkriminalitet i Sverige och Finland. Likt tidigare handlar det om att Finland riskerar att få en liknande utveckling som i Sverige med ökad gängkriminalitet. I en intervju med en person som flyttat till Sverige nämns våld som en av flera aspekter som förvånade henne när hon kom till Sverige. Bland annat uppger den intervjuade att "våld syns och hörs hela tiden" (*iltalehti.fi*). Samtidigt framhålls att Sverige nu drar lärdom av Danmark som haft problem längre (*Helsingin Sanomat*), inte minst uppmärksammas att den nya regeringen hänvisar till Danmarks hantering (*Helsingin Sanomat*). Ett relativt nytt samarbete mellan storstäder i Norden uppmärksammas också, vilket beskrivs göra att gängens framväxt stannar av (*MTVuutiset* och *MTVuutiset*).
- I övrigt utgjorde sport som vanligt ett relativt stort tema, runt en femtedel av rapporteringen. Under november var näringsliv ett ovanligt stort tema med en knapp tiondel av rapporteringen. En bidragande orsak är att den svenska ekonomin jämförs med den finska, där Finlands bedöms gå sämre än Sveriges. En annan bidragande orsak till att näringsliv utgjort en större andel än tidigare är att priset på snus i Sverige varit föremål för en relativt intensiv rapportering. Orsaken är förslag på förändrade regler i EU.

Tyskland

Nyhetsrapporteringen i Tyskland

- Under november var ungefär hälften av rapporteringen om Sverige på temat militära- och försvarsfrågor med fokus på Sveriges ansökan till Nato. Ungefär en femtedel av rapporteringen om Sverige handlade om utredningen av gasläckorna på Nord Stream. Det lyftes bl.a. att Åklagarmyndigheten uppgett att det rör sig om grovt sabotage och utredningssamarbetet med myndigheter i andra länder uppges ”fungera utmärkt” (*Spiegel, Frankfurter Allgemeine*). Miljö- och klimat var ett tema i ungefär en tiondel av rapporteringen och inrikespolitik i drygt fem procent av rapporteringen om Sverige, som under november var övervägande redogörande och bedöms ha haft en neutral tonalitet.
- I rapporteringen om **Sveriges Natoansökan** plockades ett uttalande från utrikesminister Tobias Billström, om att Sverige inte längre vill ge politiskt stöd till de kurdiska grupperna PYD/YPG, upp av flera medier (*Handelsblatt*). Distanseringen mot de kurdiska grupperna uppges hänga samman med att nya regeringens närmar sig president Erdoğanns krav för att godkänna Sveriges ansökan (*Spiegel, Tagesspiegel, Frankfurter Rundschau*). Man lyfter även fram att oppositionen är kritisk, då man anser att Sverige ”böjer sig” för Turkiet och Erdoğan (*Merkur*). I *Tageszeitung* uppges Sveriges hållning vara unik bland västeuropeiska länder och den nya linjen uppges utgöra ett närmande mot Turkiets synsätt på PKK och YPG. Det resoneras även kring att statsminister Ulf Kristersson genom statsbesöket i Turkiet eventuellt bidragit till ett gynnsamt ”valarbete” för Erdoğan, som efter statsminister Kristerssons besök i Turkiet uttalat att Sverige tagit ”positiva steg” i rätt riktning. I rapporteringen lyfts också att en ”troligtvis oväntad reaktion” på avståndstagandet kommit från en talesperson från YPG:s talesperson i Sverige, Shiyar Ali, som uttryckt att Sverige nu bör hämta hem sina misstänkta IS-terrorister som hålls fängna i Syrien (*Süddeutsche, Tageszeitung*).
- I samband med att Sveriges riksdag röstade om en grundlagsändring gällande utlandsspioneri lyfte *Frankfurter Rundschau* att ett upprop lanserats i svensk media med rubriken ”Låt inte Erdoğan styra svenska nyheter”. Det har även rapporterats om att den turkiske journalisten Bülent Keneş, som stått med på Turkiets och president Erdoğanns kravlista för utlämning till Turkiet, i svensk media uttryckt oro över den svenska regeringens förhandlingar med Turkiet (*Süddeutsche, Tagesschau*). Tyska medier tar även upp att den tyska utrikesministern Annalena Baerbock vid ett möte med Tobias Billström i Berlin uttryckt sitt fulla stöd i Sveriges fortsatta ansökningsprocess till Nato (*Rheinische Post, Welt*). I *Merkur* lyfter man upp att vid sidan om det tydliga stödet kring Natofrågan finns vissa skiljelinjer mellan den svenska och tyska regeringen gällande energipolitik, klimatfrågor och feministisk utrikespolitik.
- På temat **miljö och klimat** har man tidigt under månaden rapporterat att det tyska energiföretaget Uniper visat intresse för att bygga kärnkraft i Barsebäck, något som uppfattades mycket positivt av den nya svenska regeringen (*Bild, Tageszeitung*). Senare rapporterades om att Uniper uttryckt att det hela rört sig om ett missförstånd och att företaget inte hade några planer på att bygga ut kärnkraft i Sverige (*Handelsblatt*). Det har även rapporterats om att Greta Thunberg och ett stort antal andra klimataktivister lämnat in en stämningsansökan mot den svenska staten (*Rheinische Post*). I *Focus* har man rapporterat att Sverige avskaffat

klimatbonusen för elbilar, vilket man såg positivt på då Sverige betraktas vara ”steget före” när det gäller elektrifiering av transportsektorn.

- Kring temat **inrikespolitik** har man bland annat rapporterat att Sveriges riksdag röstat igenom en grundlagsändring som rör kriminalisering av utlandsspioneri. Lagförslaget uppges ha skapat debatt och av många i Sverige ses som kontroversiellt (*Handelsblatt*, *Süddeutsche*). *Tagesspiegel* har riktat kritik mot vad som uppges vara den nya regeringens ”antifeministiska symbolpolitik”.

Frankrike

Nyhetsrapporteringen i Frankrike

- Det mest framträdande temat i rapporteringen om Sverige var militära- och försvarsfrågor, som ungefär en tredjedel av rapporteringen handlade om. I fokus var Sveriges Natoansökan och de krav Turkiet ställer på Sverige. Det har även rapporterats om bland annat inrikespolitik (en tiondel) och brottslighet (en femtedel), där ungefär hälften av rapporteringen handlar om två misstänkta fall av spioneri mot Sverige (*Le Figaro*, *Le Monde*). Rapporteringen förhåller sig till det internationella omvärldsläget snarare än den svenska kontexten. Flera medier (t ex *France Info*, *Le Point*, *Le Figaro*) rapporterar att explosionerna på Nord Stream i den svenska utredningen har bekräftats bero på sabotage. Överlag är tonaliteten i rapporteringen om Sverige neutral men i rapporteringen kring inrikespolitik förekommer en viss kritik mot den nya regeringen. De mest delade publiceringarna handlar främst om sport.
- I rapporteringen om **Sveriges Natoansökan** uppges Turkiets utrikesminister Mevlüt Cavusoglu och Turkiets president Erdogan fortsatt anse att Sverige behöver vidta åtgärder mot kurder som Turkiet anser är terrorister (*Le Figaro*). *France 24* uppger att Turkiets agerande är en inrikespolitisk strategi inför det kommande valet i Turkiet. *Le Monde* rapporterar om Erdogans beslut att flytta fram Turkiets ratificering av Sveriges anslutning samt om kurder som flytt Turkiet och nu står på Turkiets listor om krävda utlämningar (*Le Monde*). Det framgår att Sverige behandlar fallen i självständiga domstolar. Att justitieminister Tobias Billström sagt att Turkiet är ”en demokrati” uppges ha orsakat polemik och *France 24* uppger att Sverige befinner sig i ett känsligt läge och behöver gå en balansgång mellan Turkiets krav och egna demokratiska värderingar. Regeringen uppges få inhemsk kritik för sitt agerande .
- På temat **inrikespolitik** lyfts bland annat att vad som omnämns som ”högern och extremhögern” ibland anklagas för att svika sina vallöften. Stödet för regeringen uppges ha minskat, något som statsminister Ulf Kristersson uppges kommentera med att Socialdemokraterna lämnade landet i dåligt utgångsläge. Oppositionen uppges anklaga regeringen för att ha svikit Sveriges klimatmål och oroa sig för Sveriges rykte utomlands. Det lyfts även att flera internationella organisationer kritiserat Sverige under COP27 och att Greta Thunberg och 600 andra unga klimataktivister stämmer regeringen för bristande klimatpolitik. Det förekommer att klimatminister Romina Pourmokhtari beskrivs som en ung aktivist som ”sålt sin själ” för att bli minister. (*Le Monde*, *Libération*, *Le Monde*)

Ryssland

Nyhetsrapporteringen i ryskspråkiga medier

- Rapporteringen om Sverige domineras av temat militär och försvar, som även berör internationella relationer. Fokus är på Sveriges Natoansökan och Sverige framställs överlag som osjälvständigt och agerande under tryck från USA, Nato eller Turkiet. Sverige uppges ha förändrats och övergett en långvarig neutralitet och alliansfrihet. Det har även bl.a. rapporterats om att olika personer med utländsk bakgrund har åtalats respektive gripits i Sverige misstänkta för spioneri. Ett särskilt fokus har varit på det par med rysk bakgrund som greps i slutet av november. Övrig rapportering tar upp bland annat utredningen kring gasläckorna på Nord Stream. Nämnade händelser förekommer även bland månadens mest delade publiceringar, liksom publiceringar om bl.a. vardagsliv i Sverige och att Greta Thunberg med flera stämt svenska staten för bristande klimatpolitik. I rapporteringen om Sveriges Natoansökan uppges Sverige bidra till en ökad regional säkerhetspolitisk instabilitet och rapporteringen om Sverige på bland annat detta tema bedöms ibland vara vinklad.
- Turkiets agerande och hållning till Sveriges Natoansökan, särskilt i form av uttalanden från president Erdogan och utrikesminister Cavusoglu, får stort utrymme i rapporteringen. Sammantaget framträder en bild av att Turkiet har stort inflytande över Sveriges och Finlands ansökan om Nato-medlemskap, t ex i rapporteringen kring statsminister Ulf Kristersson besök i Turkiet (t ex *Vedomosti*, *Gazeta*). Att Riksdagen har röstat igenom lagförändringar i syfte att motverka terrorism och spioneri tolkas som eftergifter till Turkiet för att landet ska godkänna Sveriges Nato-ansökan (t ex *Gazeta*). *NTV* uppger att Sverige "överlämnar kurder" för att gå Turkiet till mötes.
- Även uttalanden från svenska officiella företrädare om eventuell placering av kärnvapen på svenskt territorium i samband med ett Nato-medlemskap får mycket utrymme i rapporteringen. Överbefälhavare Mikael Bydén citeras kring att Sverige inte bör ha några förbehåll vid ett inträde i Nato och utrikesminister Tobias Billström, som bedöms vara den mest citerade svenske företrädaren under november, kring att Nato inte ska ha kärnvapen på svenskt territorium (t ex *RIA*, *Lenta*, och *RBC*, *Izvestija*) *RT* uppger i en längre analysartikel att det finns "mycket slughet" i Billströms uttalande och Sverige uppges inte vara att lita på, med tanke på att landet tidigare aviserat att man inte skulle gå med i Nato. Det hänvisas också till en Natokritisk ledare i *Proletären* som bl.a. berör Bydéns hållning och som uppger att "Sverige inte behöver Nato för fred, det är Nato som behöver Sverige för krig". Ledaren citeras av flera medier (t ex *Komsomolskaja Pravda*, *Izvestija*, *Life*) och budskapet är att Sveriges makthavare i frågan om ett Nato-medlemskap agerar emot folkets intresse. Även en Natokritisk insändare i *Nya Dagbladet*, "Vems krig är det som pågår i Ukraina?", har plockats upp och lyfts av *RIA Novosti* och *Izvestija*, som signalerar att budskapet i insändaren speglar uppfattningen hos Nya Dagbladets läsare. I slutet av månaden får uttalanden från Rysslands vice utrikesminister Alexander Grushko om att Nato kommer tvinga Sverige och Finland att acceptera utländska styrkor på sina territorier stort utrymme. Grushko kommenterar att ett svenskt Nato-medlemskap kommer försämra den europeiska säkerheten och att det är sorgligt att Sverige

överger neutraliteten; två välbekanta spår i den ryska rapporteringen om Sveriges Nato-ansökan (t ex *Moskovsky Komsomolets*, *Lenta* och *Gazeta*).

- Att ett par som ursprungligen kommer från Ryssland gripits misstänkta för spioneri uppmärksammas i hög utsträckning – ”igen” blir nyckelordet för t ex *MK*. Rapporteringen utgörs främst av likartade notiser, där paret som lever i Sverige sedan slutet av 1990-talet beskrivs som trevliga grannar, inte tidigare dömda och som framgångsrika entreprenörer verksamma inom bland annat teknik och elektronik (industriell utrustning). Fokus läggs också på de svenska polisiära och militära insatserna för att genomföra frihetsberövandet av ryska paret (t ex *Meduza*, *Izvestija*, *Vesti*). Flera medier citerar ett uttalande från ryska utrikesdepartementets talesperson Maria Zakharova om att svenska myndigheter inte officiellt har informerat Ryssland om vad som uppges vara ett förment frihetsberövande av det ryska paret (t ex *Izvestija*). I rapporteringen uppges paret äga en lägenhet i Moskva i ett hus där flera högt uppsatta GRU-anställda har varit registrerade under samma tidsperiod (t ex *Mediazona*, *Meduza*). I samband med rapporteringen om ryska paret noteras att fallet inte är kopplat till fallet med de två bröder som åtalats för spionage för Rysslands räkning (t ex *Lenta*, *Gazeta*, *Moskovsky Komsomolets*, *RBC*).
- I rapporteringen om utredningen av läckorna på Nord Stream, som utgjorde ungefär tio procent av rapporteringen om Sverige, uppges Sveriges upptäckt av sprängämnen vid skadeplatsen bekräfta Moskvans ståndpunkt. President Putins pressekreterare Peskov citeras kring att de skyldiga måste identifieras och ställas till svars (*RBC*, *MK*). Även ett uttalande från utrikesminister Billström om att Sverige inte vet vem som är ansvarig för gasläckorna citeras (t ex *RT*, *Komsomolskaya Pravda*). Några ryska medier (t ex *Pravda* och *Izvestija*) lyfter läsarkommentarer som i samband med rapportering om Nord Stream i *Daily Mail* ansett att USA och Storbritannien står bakom ”terrorattacker” mot Nord Stream.
- Flera medier rapporterar om att Greta Thunberg och fler än 600 andra klimataktivister stämmer den svenska staten för bristande klimatpolitik, som uppges strida mot svensk grundlag och Europakonventionen om mänskliga rättigheter (*Forbes*, *RT*, *Komsomolskaja Pravda* m fl). Sveriges planer på att vara koldioxidneutralt till 2045 uppges ha stoppats på grund av ”Ukrainakrisen” som uppges ha fått Europa att återgå till icke-hållbara energikällor (*Life*). Flera ryska nyhetskällor jämför med tidigare protester och rättsprocesser mot medlemsstater i EU. Tyskland och Nederländerna (*RBC*, *Meduza*, *Komsomolskaja Pravda*) där miljöaktivisterna ibland har vunnit och staterna tvingats att förändra sin klimatpolitik.
- En känd skådespelare, som uttalat sitt stöd för president Putin, Dmitrij Kharatian, berättar i en TV-intervju om sin vuxna dotters liv i Sverige. Kharatian uppger att ”Det är förstås svårt för alla ryssar att bo där, för det finns en viss attityd. Det finns en uttalad russofobi” och intervjun plockas upp av flera medier, t ex *Lenta* och *The Voice Mag*, vars artikel om Kharatian är en av månadens mest delade. I övrig rapportering förekommer enstaka varningar för vad som uppges vara kommande mörka tider i Sverige med t ex arbetslöshet, men artiklarna får ingen större spridning (t ex *Pravdas* ”Arbetslöshet och kyla: Näringslivsminister Svantesson: Sverige går mot en bister vinter”)
- Några medier, däribland *RT*, *Moskovsky Komsomolets*, uppmärksammar att Sverige beslutat om ett stort nytt stödpaket till Ukraina. Rapporteringen är överlag neutral och i linje med tidigare rapportering av vilken framgång man vet var Sverige står. En debattartikel i Expressen, ”Ukrainska flyktingar kan inte leva på 71 kronor”, plockas av bl a av *RIA*,

Moskovsky Komsomolets och *RT* som skriver om vad som uppges vara omänskliga levnadsvillkor för flyktingar från Ukraina i Sverige.

- I några artiklar rapporteras på temat ekonomi och näringsliv. Att Postnord återupprättar postflöden till Ryssland och Ukraina uppmärksammas (*RT*, *TV Zvezda*). *NTV* m fl uppger att ryska underleverantörer till IKEA planerar att ta företagets niche. IKEA bedöms vara det svenska företag som fortsatta tas upp i rapporteringen långt efter företaget avvecklade verksamheten i Ryssland.

Nyhetsrapporteringen i engelskspråkiga ryska medier

- Under november handlade drygt en tredjedel av rapporteringen om militära och försvarsfrågor, med huvudfokus på Sveriges Natoansökan. Övriga teman var bland annat brottslighet, med fokus på utredningen av gasläckorna på Nord Stream och fall av misstänkt spioneri mot Sverige, samt klimat och miljö. Rapporteringen om Sverige bedöms ibland vara vinklad, t ex om Sveriges Natoansökan.
- I rapporteringen om **Sveriges Natoansökan** är återkommande budskap att Sverige överger en långvarig alliansfrihet, men landet uppges samtidigt successivt över tid ha närmat sig vad som omnämns som en USA-ledd försvarsallians. Ett svenskt Nato-medlemskap uppges bidra till ökade spänningar mellan Ryssland och Väst, i t ex rapportering om att Sveriges överbefälhavare uttalat att Sverige innan ett medlemskap inte bör ha några förbehåll kring möjligheten för Nato att placera kärnvapen på svenskt territorium (*RT*). Svenska partier uppges dock vara splittrade i frågan (*Sputnik*). Vice utrikesminister Alexander Grushko citeras kring att han beklagar att Sverige och Finland, som tidigare uppges ha bidragit till europeisk säkerhet, i och med ett Natomedlemskap upphör att vara symboler för alliansfrihet och hamnar i "Nato-periferin" (*TASS*). Uttalandet plockas i den engelskspråkiga rapporteringen endast upp av TASS, men har fått stor spridning i ryskspråkiga medier.
- Det rapporteras även om att Natos generalsekreterare Jens Stoltenberg uppmanar Sverige och Finland att utöka samarbetet med Nato kring anti-terrorism, med hänvisning till att detta är ett mycket viktigt område för ett utsatt Turkiet. Sverige uppges dock få svårt att möta Turkiets krav på utlämningar av personer som anses vara terrorister, utifrån att Sverige har framställt sig som en mästare på mänskliga rättigheter (t ex *Sputnik*). Riksdagen uppges emellertid hastigt ha antagit en ny lag i syfte att bekämpa terrorism, något som uppges hänga samman med Turkiets krav på Sverige i samband med Nato-ansökan. Lagen uppges ha kommit till stånd efter statminister Ulf Kristerssons "charmoffensiv" i Ankara, då han under en gemensam presskonferens med president Erdogan sa att Sverige ska ta "stora steg" mot slutet av året. Lagen uppges kunna underlätta åtal av t ex medlemmar i PKK (*RT*, *Sputnik*, *RT*, *Sputnik*).
- Att Sveriges riksdag också antagit en ny lag i syfte att motverka spioneri uppges ha mött stark kritik i Sverige, hos bland annat medier. Lagen uppges kunna innebära ett hot mot yttrandefriheten och ha en begränsande påverkan på rapporteringen om t ex Sveriges deltagande i Nato (*RT*). Status för Sveriges Nato-ansökan tas upp i rapporteringen och det konstateras att lagändringen äger rum parallellt med Turkiets krav på Sverige att sluta stödja vad som anses vara kurdiska terrorister.

- I rapporteringen om **Nord Stream**, som utgör drygt tio procent av rapporteringen om Sverige, lyfts att gasledningarna enligt den svenska utredningen utsatts för sabotage. Liksom tidigare lyfts att Ryssland inte tillåts dela i utredningsarbetet, som uppges inte kunna vara tillförlitligt utan landets medverkan (t ex *Russia Today*, *Sputnik*)
- Det rapporteras liksom tidigare om vad som uppges vara **utmaningar i det svenska samhället**. *Sputnik* skriver om ”den hotande ekonomiska depressionen” och hänvisar till en Sifo-undersökning där mer än hälften av svenskarna svarade att de förväntar sig att framtiden blir dyster eller mycket dyster. Finansminister Elisabeth Svantesson citeras kring att Sverige går mot en bister vinter. På samma tema rapporteras om att den tidigare väldigt heta svenska bostadsmarknaden visar på en nedåtgående pristrend (*Sputnik*).
- Även temat **klimat och miljö** utgör drygt tio procent av rapporteringen om Sverige. Det lyfts bl.a. att Greta Thunberg har stämt staten på grund av bristfällig klimatpolitik (*Sputnik* och *Russia Today*). Det lyfts också Sverige ”plötsligt skrotar” klimatbonusen för köp av t ex elbilar, något som uppges ha mött förvåning och kritik hos t ex den politiska oppositionen och industriföreträdare (t ex *Sputnik*).

Bilaga. Metod och förteckning över källor per språk/land

I rapporten analyseras innehållet i nyhetsrapporteringen om Sverige under en given månad, i sex länder. För analysen har ett urval av stora och betydelsefulla nyhetsmedier i respektive land gjorts (se nedan). För dem inkluderas samtliga artiklar som publicerats under månaden och innehåller något av sökorden Sverige, svenska, svensk, Stockholm, Göteborg och Malmö i rubrik eller ingress. För att komplettera analysen inkluderas också de mest delade publiceringarna som innehåller något av sökorden i respektive land, oavsett i vilket medium de publicerats. Bland de mest delade artiklarna kan även exempelvis icke etablerade medier, t ex bloggar, förekomma.

För att identifiera framträdande ämnen av relevans i rapporteringen kategoriseras artiklarna i förutbestämda teman. Därefter görs ett manuellt urval av artiklar utifrån deras relevans för kommunikation om Sverige och Sverigefrämjande. Baserat på det slutliga urvalet av artiklar görs en innehållsanalys genom manuell läsning och kategorisering av huruvida Sverige står i fokus för artikeln och tonalitet. Även mindre teman eller händelser kan komma att lyftas till landssammanfattningarna om de av olika skäl bedöms som relevanta ur ett kommunikations- eller främjandeperspektiv. Sådana skäl kan exempelvis vara att händelsen är nära kopplad till Sveriges förtroende utomlands och/eller att tonaliteten är tydligt negativ eller positiv.

Engelska – USA

nytimes.com washingtonpost.com wsj.com forbes.com houstonchronicle.com usatoday.com
chicagotribune.com nypost.com newsday.com bostonglobe.com seattletimes.com denverpost.com
nydailynews.com dallasnews.com tampabay.com sfchronicle.com ft.com bloomberg.com
foreignpolicy.com cnn.com foxnews.com msnbc.com politico.com axios.com time.com
apnews.com thehill.com npr.org latimes.com

Engelska – Storbritannien

thesun.co.uk dailymail.co.uk thetimes.co.uk mirror.co.uk telegraph.co.uk independent.co.uk
inews.co.uk birminghammail.co.uk manchestereveningnews.co.uk heraldscotland.com
scotsman.com irishtimes.com independent.ie metro.co.uk metro.news standard.co.uk express.co.uk
bbc.co.uk economist.com news.sky.com spectator.co.uk theguardian.com

Ryska

tass.ru rg.ru iz.ru kp.ru inosmi.ru aif.ru mn.ru kommersant.ru ng.ru novayagazeta.ru vedomosti.ru
rbc.ru interfax.ru rt.ru meduza.io mk.ru pravda.ru gazeta.ru lenta.ru newizv.ru ria.ru life.ru fan.ru
vesti.ru ren.tv tvrain.ru ntv.ru ltv.ru tvzvezda.ru, echo.msk.ru, forbes.ru, russian.rt.com,
openmedia.io, mbk-news.appspot.com, anews.com, zona.media, znak.com, tsargrad.tv

Ryska (engelskspråkiga medier)

sputniknews.com RT.com tass.com

Franska

lemonde.fr lefigaro.fr lepoint.fr lexpress.fr liberation.fr leparisien.fr nouvelobs.fr france24.com
franceinfo.fr lci.fr afp.com, rtl.fr

Tyska

bild.de zeit.de fr.de sueddeutsche.de taz.de faz.net welt.de tagesschau.de stern.de huffingtonpost.de
rp-online.de express.de n24.de bz-berlin.de mopo.de heute.de morgenpost.de berliner-zeitung.de
spiegel.de tagesspiegel.de abendblatt.de focus.de deutschlandfunk.de rbb24.de dw.com
handelsblatt.com merkur.de

Norska

vg.no nrk.no dagbladet.no tv2.no nettavisen.no aftenposten.no abcnyheter.no dagsavisen.no e24.no
morgenbladet.no

Danska

jyllands-posten.dk berlingske.dk politiken.dk ekstrabladet.dk information.dk bt.dk cphpost.dk dr.dk
tv2.dk borsen.dk

Finska

hs.fi is.fi iltalehti.fi hbl.fi kauppalehti.fi helsinkitimes.fi yle.fi radionova.fi mtvuutiset.fi stt.fi
supla.fi aamulehti.fi ts.fi kaleva.fi savonsanomat.fi nelonen.fi